

Kraków 12 maj 2023 r.

Prof. dr hab. Wiesław Musiał
Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
Wydział Rolniczo-Ekonomiczny
Katedra Ekonomii i Gospodarki Żywnościowej

Ocena

**Dorobku naukowego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej
dr inż. Jana Jadczyzna w związku z postępowaniem w sprawie nadania
stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie
rolnictwo i ogrodnictwo.**

1. Uwagi wstępne

Podstawą przygotowania recenzji jest Uchwała nr 12/2023 Rady Naukowej IUNG PIB w Puławach z 28 lutego 2023 r. o powołaniu mnie w skład komisji habilitacyjnej w postępowaniu o nadanie Panu dr inż. Janowi Jadczyznowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo.

Recenzja została przygotowana zgodnie z wymogami zawartymi w:

- Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce art. 219 ust 1 pkt 2 i 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 478);
- Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tekst jednolity z 15 września 2012 r. Dz. U. z 2017 r. poz. 1789);
- Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2016 r. poz. 1586).

Recenzję osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych dr inż. Jana Jadczyzna sporządzono w oparciu o następujące opracowania i dokumenty złożone przez Kandydata:

- Autoreferat w postępowaniu habilitacyjnym ...
- Dorobek publikacyjny, w tym monografie stanowiącą osiągnięcie naukowe

- Informacje o wystąpieniach na krajowych lub międzynarodowych konferencjach i warsztatach;
- Dokumenty potwierdzające nadanie stopnia naukowego doktora;
- Summary of professional accomplishments in habilitation proceedings ...
- Pozostałe informacje merytoryczne zawarte w załącznikach;
- Kopia dokumentów potwierdzających otrzymanie wyróżnień i nagród.

2. Informacje ogólne o Kandydacie

Dr inż. Jan Jadczyzyn urodził się 24 lipca 1960 r. w Łosińcu. W 1986 r. ukończył studia magisterskie na Wydziale Melioracji Rolnych i Leśnych – Oddział Geodezji Urządzeń Rolnych na Akademii Rolniczej w Krakowie. Stopień dr nauk rolniczych w zakresie ochrony i kształtowania środowiska uzyskał w 1996 r. w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNiG) w Puławach. Pracę doktorską pt. „Ekologiczne i użytkowe następstwa scalania gruntów (na przykładzie obiektu Gorajec)” wykonał pod kierunkiem prof. dr hab. Czesława Józefaciuka. Jego pierwszą pracą była asystentura w Zakładzie Geodezyjnego Urządzania Terenów Wiejskich w Akademii Rolniczej w Krakowie. Jednak niemal całe Jego życie zawodowe związane jest z Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach. W 1988 r. podjął pracę – jako asystent w Zakładzie Erozji Gleb i Urządzeń Terenów Urzeźbionych w IUNiG w Puławach, gdzie w kolejnych latach zatrudnienia i po uzyskaniu stopnia doktora (w 1996 r.) został adiunktem. Obecnie kontynuuje on pracę badawczą w Zakładzie Gleboznawstwa Erozji i Ochrony Gruntów w Instytucie (IUNiG PIB) w Puławach.

3. Ocena monografii habilitacyjnej

Wskazana przez Kandydata rozprawa określona jako habilitacyjna pt. „Ocena rolnictwa na obszarach problemowych w Polsce” została wydana w Instytucie Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach, w Serii Monografie i Rozprawy Naukowe nr 65. Monografię tą przedstawiono jako osiągnięcie naukowe zgodnie z art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późniejszymi zmianami). Recenzentem monografii był prof. dr hab. Roman Rudnicki.

Rozprawa stanowi oryginalne dzieło naukowe i jest także twórczym rozwiązaniem i zwieńczeniem badań jakie od wielu lat prowadzi Kandydat w zakresie problematyki gospodarowania ziemią i produkcją rolniczą, w tym na obszarach problemowych – ONW oraz badań nad ekosystemami (i wychodzących poza tą waloryzację) zagrożonymi erozją. Podjęty problem badawczy jest istotny poznawczo, posiada on również bardzo ważne znaczenie aplikacyjne. W Polsce (i UE) obszary problemowe ONW stanowią zinstytucjonalizowaną, wyodrębnioną horyzontalnie delimitację stref (czy też obwodów geodezyjnych) rolniczego użytkowania ziemi. Praca jednak zdecydowanie wychodzi poza ten formalny schemat podziałowy i wskazuje (pośrednio) na jego deficyt merytoryczny i zapewne stąd Kandydat dostrzegł potrzebę rozszerzenia spektrum ich opisu, wyodrębniania i uznawania. W polskiej nauce rolniczo-ekonomicznej niewiele jest opracowań skupiających się na poszerzonym rozpoznaniu i waloryzacji ich cech *stricte* rolniczo-produkcyjnych, w tym wychodzących poza instytucjonalne wymogi Unii Europejskiej w odniesieniu do LFA-ONW.

Rozprawa zbudowana jest według układu klasycznego, z wyraźnym wyodrębnieniem we wstępie celu badawczego. Wskazano w nim cel poznawczy obejmujący wypracowanie szczegółowych kryteriów waloryzacji obszarów wiejskich i identyfikacji obszarów problemowych. Jest to naukowa próba wyjścia poza obowiązujący kanon ich wyodrębnienia, tj. w oparciu o wysokość położenia użytków rolnych n.p.m., nachylenie terenu, zastosowanie punktowej waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz wskaźników demograficznych. Jako wyzwanie naukowe Kandydat wskazał m.in. wypracowanie metodyki przetwarzania danych liczbowych – punktowych zawartych w bazie monitoringu, w tym (m.in.) chemizmu gleb do poziomu charakteryzującego rolniczą przestrzeń produkcyjną w odniesieniu horyzontalnym, tj. wg granic gmin. Jako cel analiz szczegółowych prezentowanych w monografii Autor wskazał ocenę subregionalnych warunków przyrodniczych i gospodarczych, produkcji rolniczej i efektów ekonomicznych gospodarstw rolnych prowadzących produkcję na obszarach problemowych rolniczo. Wypracował również i ugruntował w literaturze przedmiotu samo pojęcie obszary problemowe rolniczo (OPR). Ich waloryzację upowszechnił i rozwinął dla spektrum analiz i obiektywizacji ocen tych zwykle cennych przyrodniczo i ważnych gospodarczo terenów (czy przestrzeni rolniczej), w których nie zawsze dostrzega się różnorodne mankamenty produkcyjno-ekonomiczne i potencjalną lub realną dysfunkcyjność.

Oceniając w sposób syntetyczny tą bardzo ważną dla całości oceny dorobku naukowego Kandydata rozprawę, która była już wcześniej recenzowana i zapewne wieloaspektowo dyskutowana, odniosę się do – moim zdaniem – subiektywnie ocenianych najważniejszych jej części, w tym istotnych poznawczo i aplikacyjnie. W ocenie tej skupiam się na aspektach ekonomicznych rozprawy nadmieniając, że ma ona charakter interdyscyplinarny. Dotyczy bowiem nauk rolniczych, ale także różnych aspektów gospodarki przestrzennej, ekonomiki rolnictwa oraz ekonomii instytucjonalnej. Aspekty poznawcze typowo rolnicze mają tu jednak zdecydowaną przewagę merytoryczną, a także treściową.

Rozprawa liczy ogółem 116 stron, lecz w swej treści merytorycznej, a zatem w całościowej ocenie wypracowanego przez Autora eseju naukowego jej czytelnik może stwierdzić, że jest wystarczająco obszerna i przedstawia wyczerpująco podjęty problem naukowy. Niejako wprowadzeniem do przeprowadzonych analiz i ocen jest rozdział 2. „Obszary problemowe rolnictwa jako przedmiot badań”. Ten dość syntetycznie przedstawiony materiał przeglądowy ilustrowany jest licznymi mapkami (12 map, w tym część z nich opisana jest jako ryciny) co doskonale i czytelnie dokumentuje stan i uwarunkowania przyrodnicze kraju w aspekcie określania ich problemowości dla rolnictwa. Z kolei rozdział 3. pt. „Przyrodniczo-rolnicze obszary problemowe w realizacji WPR i PROW” nie jest podzielony na podrozdziały (gdyż jego objętość nie jest zbyt duża). Przedstawiono w nim instytucjonalne ujęcie obszarów problemowych. W moim odczuciu deficytem poznawczym jest tu niewystarczające odwołanie się do wcześniejszych regulacji w zakresie wyodrębnienia obszarów problemowych w Europie, w tym w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej, a następnie Unii Europejskiej i ewolucji tego systemu delimitacji i wspierania instytucjonalnego rolnictwa. W dość obszernym rozdziale metodycznym odwołano się do licznych badań dotyczących obszarów problemowych rolnictwa (OPR) prowadzonych w macierzystym Instytucie, głównie w ramach trzech programów wieloletnich (w latach 2005-2020). Określono czynniki (zmienne), którymi posługiwano się w ich waloryzacji i delimitacji. Wskazano na te zmienne o charakterze rolniczo-ekonomicznym, które decydowały o ich zakwalifikowaniu do kompleksowej oceny problemowości w odniesieniu do rolnictwa. Godna podkreślenia jest pozyskana przez Autora bardzo obszerna i różnorodna baza danych faktycznych, w tym zarówno rolniczo-glebowych, dotyczących erozji, chemizmu gleb oraz bardziej ogólnych danych statystycznych pochodzących z PSR 2002. Zamieszczona w tej części pracy rycina 15

dobrze wyjaśnia założenia metodyczne i tok postępowania badawczego. Przedstawione podejście badawcze i zamieszczona metodyka wskazują, że monografia posiada charakter naukowy i jest oryginalnym oraz twórczym odniesieniem się Autora do obszarów problemowych rolnictwa (OPR).

Wyniki badań zawarte są w trzech rozdziałach analitycznych (5., 6., 7.) przy czym rozdział 7. ma charakter syntetyzujący dla prowadzonych analiz i ocen. Kryteria wydzielenia obszarów problemowych rolnictwa (OPR) oparto o wyznaczenie cząstkowych kryteriów, tj. zmiennych opisujących konkretne dysparytety czy dysfunkcje. Są to zmienne istniejące lub wprowadzane do baz danych opisujących obszary ONW, ale także, co jest bardzo istotne w tym opracowaniu, odnoszące się do procesu degradacji gleb, erozji, zakwaszenia, zanieczyszczenia pierwiastkami śladowymi oraz do zagadnień o podłożu, ale i skutkach społeczno-ekonomicznych, w tym do struktury agrarnej. Oceniono również warunki przyrodniczo-gospodarcze produkcji rolniczej (w aspekcie procesowym) oraz produkcję i efekty ekonomiczne gospodarstw położonych na obszarach problemowych. Analizowano wybrane, dostępne zmienne opisujące każdą wyodrębnioną grupę (klasę) obszarów problemowych, charakteryzujące powierzchnię ogólną, strukturę użytkowanej ziemi, nawożenie, wartość produkcji towarowej itd. Znaczącą część analiz Autor poświęcił ocenie dynamiki zmian warunków organizacyjno-ekonomicznych produkcji rolniczej. Analizował m.in. zmiany struktury zasiewów, zmian w produkcji zwierzęcej oraz dochody z rolnictwa. Następnie przedstawił syntetyczną ocenę rolnictwa wg klas OPR. Opracowanie rekapitułuje rozdział 6. pt. „Podsumowanie i wnioski”. Odniesiono się w nim do najważniejszych kwestii *meritum* badań. Autor wskazał, że przeprowadzone badania istotnie rozszerzają dotychczasową wiedzę zarówno o samych obszarach problemowych jak też – i to jest cenna wartość dodana – o nowe spojrzenie i opis stanu i zróżnicowanie samego rolnictwa. Zwrócił uwagę m.in. na fakt, że szczególną troską należy objąć obszary problemowe znajdujące się w strefie gleb zanieczyszczonych pierwiastkami śladowymi. Samo zwiększenie dopłat (transferów) do obszarów problemowych nie rozwiąże jednak wielu występujących w tym zakresie problemów rolnictwa i gospodarstw. We wnioskach (6) Autor odniósł się do najważniejszych kwestii. Jednak zawarte w nich stwierdzenia zostały niewystarczająco skonkludowane.

Powyższa analiza i ocena monografii upoważnia do stwierdzenia, że rozprawa ma charakter naukowy i jest adekwatna pod względem metodycznym, merytorycznym oraz formalnym. Jej treści wnoszą nowe, oryginalne spojrzenie na wyodrębnianie i

ocenę obszarów problemowych odnoszących się do rolnictwa (i produkcji rolniczej). Jednocześnie monografia ta wzbogaca metodycznie istotę postrzegania i oceny warunków środowiskowych, biotycznych i abiotycznych determinujących produkcję rolniczą.

4. Ocena dorobku naukowo-badawczego

Dorobek naukowy Kandydata obejmuje łącznie 79 różnego rodzaju publikacji naukowych, na które składają się (wg zestawień Autora) – 10 publikacji z listy JCR, 34 tzw. pozostałych publikacji ocenianych punktowo oraz 35 rozdziałów w monografiach. Dorobek ten analizowany w układzie wg baz danych potwierdza ich cenność i duży wkład Kandydata w naukę (publikowanie wyników badań). Liczba cytowań wg bazy Research Gate wynosi 210, wg bazy Scopus 74, a wg bazy Web of Science 62. Z kolei liczba publikacji Autora zawartych w bazie Web of Science wynosi 10, a bazie Scopus 14. Indeksy ocen międzynarodowych, w tym Indeks Hirscha wg bazy Web of Science wynosi 4 i także wg bazy Scopus 4. Sumaryczny Impact Factor publikacji wynosi 15,170, a wg oceny roku wydania 19,020. Z kolei suma punktów uzyskanych przez Autora za publikacje wg listy MNiSW z roku 2022 wynosi 2084 pkt. Jest to więc dorobek, który wg wymienionych zinstytucjonalizowanych ocen potwierdza, że Kandydat wniósł w naukę znaczący, a nawet duży wkład wiedzy naukowej w formie opublikowanych prac, w tym *stricte* badawczych i badawczo-aplikacyjnych.

Na dorobek ten składają się także prace naukowe opublikowane w formie monografii, w tym głównie w wydawnictwie IUNiG PIB pt. „Studia i Raporty”, ale także opracowania opublikowane w Oficynie Wydawniczej WIT (Warszawa 2006) i innych wydawnictwach naukowych. Publikacje krajowe wydawane były w różnych czasopiśmiech, głównie rolniczych, geodezyjnych i dotyczących rozwoju obszarów wiejskich. Były to m.in. *Ekonomia i Środowisko*, *Polish Journal of Agronomy*, *Zeszyty Naukowe AR Kraków*, *Geodezja, Wieś i Rolnictwo (IRWiR PAN)*. Ponadto Kandydat opublikował 10 publikacji z listy JCR, w tym m.in. takich periodykach naukowych jak: *Land* (IF 3,905), *Atmosphere* (IF 2,686), *Sustainability* (IF 3,251) i *Polish Journal of Environmental Studies* (IF 3,188).

Całościowo ujęty dorobek naukowy, w tym prace naukowe i popularno-naukowe obejmuje łącznie 147 publikacji, w tym 30 samodzielnych i 117 prac współautorskich. Z opracowań tych 79 ma charakter naukowy, a wg Autora 49 stanowi twórcze prace naukowe.

Z racji wykształcenia i zainteresowań badawczych w początkowym okresie pracy naukowej Kandydat skupiał się na zagadnieniach erozji wodnej oraz działaniach o charakterze zapobiegającym, głównie poprzez prace urządzeniowo-rolne. Prowadził również prace badawcze polegające na wypracowaniu metodyki budowy planów kompleksowej ochrony gruntów przed erozją. W Jego dorobku naukowym są także liczne prace badawcze dotyczące oceny systemu bezorkowego jako konserwującego i zapobiegającego wymywaniu składników mineralnych. Prace te były stopniowo wzbogacane zastosowaniem technologii cyfrowych, w tym systemów GPS i GIS. Jako najważniejsze osiągnięcie, w tym pierwszym obszarze badawczym Kandydat wskazał opracowanie metodyki i przeprowadzenie procesu kompleksowego wyodrębniania obszarów problemowych dla Polski, tj. obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania ONW, obszarów problemowych dla rolnictwa (OPR), obszarów przyrodniczo-cennych użytkowanych rolniczo HNVf oraz obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami (OSN). Brał również udział w opracowaniu „Urzędowej tablicy klas gruntów” (wdrożonej do praktyki i opublikowanej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 12.IX.2012 r.). Pracując wówczas w Zakładzie Erozji Gleb i Urządzenia Terenów Urzeźbionych (IUNiG), Kandydat zrealizował wiele tematycznie pokrewnych prac badawczych i opublikował łącznie 24 prace dotyczące (głównie) wpływu zabiegów i inwestycji urządzeniowo-wodnych na ochronę ekosystemów zagrożonych erozją. Dotyczyły one m.in. oceny wpływu prac scaleniowych na ochronę ekosystemów, szczegółowych analiz następstw scalania gruntów, w tym prowadzonych kompleksowych prac poscaleniowych.

Ten obszar badawczy dotyczący gleb bezpośrednio koresponduje z badaniami prowadzonymi przez Kandydata nad erozją wodną. Badania te realizowane były w ramach projektu badawczego KBN, a także w ramach tzw. badań własnych. Analizy i oceny prowadzono na mikropoletkach w obrębie 10 gatunków gleb zwracając szczególną uwagę na podatności gleb na wymywanie. Zebrane materiały źródłowe umożliwiły opracowanie czterech artykułów naukowych (w tym także obcojęzycznych). Do tej serii tych badań zaliczyć należy również monitoring wodny prowadzony na polu mikrozelewni dorzecza Bystrej. Badano rzeczywistą degradację gleb wynikającą z erozji wodnej oraz wynoszone z mikrozelewni składniki mineralne. W tym celu zbudowano i zastosowano (m.in.) model symulacyjny oceny spływu powierzchniowego i strat gleb mając głównie na uwadze stan uwilgotnienia mikrozelewni. Efektem tych badań było opracowanie 10 prac naukowych. W odniesieniu do nadmienionych już badań

dotyczących tzw. konserwujących technologii uprawy w aspekcie ich oddziaływania przeciwoerozyjnego Kandydat prowadził zespołowe prace badawcze w ramach dwóch projektów celowych. Badania te obejmowały również aspekt energooszczędnej uprawy roli oraz ograniczania erozji poprzez mulczowanie. W tym procesie badawczym podjął współpracę z rolnikami i Izbą Rolniczą, a cały cykl badawczy i jego reasumpcja docenione zostały nagrodą Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Nową, a nawet nowatorską formę rozszerzenia, ale i wsparcia tej części badań było tworzenie informatycznych baz danych i aplikacji ułatwiających proces podejmowania decyzji w zakresie racjonalnego pod względem rolniczym zagospodarowania obszarów wiejskich.

Prace badawcze związane z zastosowaniem systemów informatycznych GIS i GPS dla potrzeb waloryzacji obszarów wiejskich i dynamiki przemian stanowiły odrębny i wielowątkowy obszar badawczy Kandydata. W miarę rozwoju technologii cyfrowej następowało ucyfrowienie samych metod badawczych oraz gromadzenia i przetwarzania danych faktualnych. Procesy te dotyczyły m.in. monitoringu gleb oraz mapowania zjawisk przestrzennych z wykorzystaniem narzędzi pozycjonowania GPS. Skutecznie wdrażano również technologie cyfrowe do gromadzenia megadanych różnoźródłowych, w tym danych GUS, zobrazowań satelitarnych i mikro danych polowych do prowadzenia analiz przestrzennych.

Ważnym obszarem prac badawczych, ale i wdrożeniowych było zastosowanie wypracowanych, często oryginalnych metod badawczych (i ich rozwinięcia aplikacyjnego), w tym do opracowania map glebowych, programów ochrony gruntów, a także oceny zrównoważonego rozwoju. Prace te realizowano (zespołowo) dla Warszawy, powiatów: nowatorskiego, świętokrzyskiego i podlaskiego oraz województw: lubelskiego, mazowieckiego i dolnośląskiego. W ramach tych prac i ich rozwinięć badawczych opracowano również program ochrony gruntów (dla woj. podlaskiego) wykonując kompleksową analizę regionu. Sporządzono analizy stanu żyzności gleb oraz stanu ich zanieczyszczenia i degradacji. Przeprowadzono do formatu wektorowej mapę ewidencji obiektów melioracyjnych oraz oszacowano bilanse zlewni. Opracowano również przeglądarkę umożliwiającą wizualizację opracowania w ramach ZSIR PP. Z tego obszaru badawczego powstały również liczne publikacje naukowe i raporty, które są wymaganym (i ważnym gospodarczo) dorobkiem naukowym i aplikacyjnym pracownika naukowego instytutu branżowego jakim jest IUNiG PIB.

Bardzo liczne prace badawcze o charakterze naukowym i popularnonaukowym, w tym *stricto* aplikacyjne ogniskowały się wokół szerokiego i interdyscyplinarnego problemu, który można określić jako badania wspierające realizację Wspólnej Polityki Rolnej. Wykonane studia i opracowania miały głównie na celu rozwój wiedzy o integracji europejskiej w obszarze wsi i rolnictwa. Stanowiły również odpowiedzi na stawiane przez ministerstwo (MRiRW) zapytania, budowane tezy czy też potrzeby rozwiązywania konkretnych problemów, w szczególności dotyczących środowiska przyrodniczego oraz produkcji roślinnej. Autor wskazał, że w ramach tego obszaru badawczego wykonał aż 31 opracowań autorskich i współautorskich.

Podsumowując ten publikacyjny obszar dorobku naukowego, w tym jego wkład metodyczny i merytoryczny, ale i aspekty aplikacyjne stwierdzam, że zasługuje on na uznanie i wysoką ocenę pozytywną.

5. Udział w projektach naukowych oraz w konferencjach

W okresie podlegającym ocenie dr inż. Jan Jadczyzyn prowadził zdywersyfikowane formalnie, merytorycznie i instytucjonalnie badania naukowe o charakterze rozwojowym (metodyczne), diagnostycznym i aplikacyjnym. Badania te Kandydat podzielił na kilka obszarów, które dość obszernie scharakteryzował. W pierwszej kolejności wskazał, bardzo ważne dla oceny dorobku na stopień naukowy trzy międzynarodowe projekty badawcze, tj. projekt UE „PROLAND ...”, w którym był zastępcą kierownika projektu, projekt UE SERENA „Soil ecosystem ...”, w którym także był zastępcą kierownika projektu oraz obecnie realizowany projekt SERENA (2021-2024). Uczestniczył także w realizacji pięciu projektów krajowych procedowanych przez KBN, NCN oraz w ramach projektów celowych. Tematyka tych naukowych badań grantowych dotyczyła głównie zagadnień modelowania i mapowania zmian w ekosystemach rolniczych, erozji oraz uproszczonych systemów uprawy. Prowadził także przydzielane przez Instytut i wymagane formalnie tzw. zadania statutowe (badawcze). Było to dziewięć zadań, w tym dotyczące tworzenia metabaz, danych, zmian klimatu, głównie zjawiska suszy, erozji gleb oraz kompleksowego zarządzania terenów urzeźbionych. W ramach realizowanego przez Instytut programu wieloletniego kierował różnymi zadaniami badawczymi, a w dwóch zadaniach był wykonawcą. Specyfikę instytutów naukowych resortowych jest podejmowanie realizacji zadań badawczych w ramach dotacji celowej MRiRW (2021-2022). W ramach tej formy organizacyjnej badań w jednym zadaniu był jego

kierownikiem, a w pozostałych pięciu wykonawcą zadania. Podjęte problemy dotyczyły m.in. upowszechniania zasad racjonalnego nawożenia i ochrony gleb oraz wsparcia prac ministerstwa (MRiRW) związanych z przygotowaniem planu strategicznego dla WPR.

Znając realia krajowe starań o wsparcie badań poprzez granty zewnętrzne Kandydat ośmiokrotnie występował o projekty badawcze, na które nie otrzymał dofinansowania, a których przygotowanie wymagało znacznego nakładu pracy. Były to trzy projekty międzynarodowe oraz pięć projektów krajowych. Aplikował o granty w KBN, MNiSW, oraz w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013. Podjął także starania o grant w ramach GOSPOSTRATEG VI (2021). Także w 2022 r. brał udział w przygotowaniu wniosku projektowego w ramach działań „Współpraca” (ARiMR) dotyczącego innowacyjnej metody produkcji pszenicy jarej. Silną stroną dorobku naukowego Kandydata są prace przygotowawcze do badań i prace *stricto* badawcze oparte o oryginalną autorską (lub współautorską) metodykę. Dotyczyła ona (nadmienionego już wcześniej) opracowania metodyki waloryzacji i delimitacji obszarów problemowych, monitoringu suszy, oceny presji rolniczej na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Wykonano również istotne poznawczo i aplikacyjnie prace o charakterze metodycznym dotyczące oceny rezultatów wdrażania PROW 2014-2020, wdrażania norm dobrej kultury rolnej oraz wydzielania obszarów ONW.

W przekazanej do oceny dość obszernej syntezie stanowiącej „Informacje o wystąpieniach na krajowych lub międzynarodowych konferencjach i warsztatach naukowych” zawarto szczegółowy wykaz tychże przedsięwzięć przypisanych statutowo pracownikowi badawczemu. W okresie podlegającej ocenie dr J. Jadczyzyn wygłosił 11 referatów naukowych na konferencjach międzynarodowych, w tym organizowanych zarówno w kraju jak i zagranicą, tj. we Włoszech i w Ukrainie. Bardzo duży dorobek w tym zakresie dotyczy wystąpień Kandydata na krajowych konferencjach naukowych, w których brał aktywny udział po uzyskaniu stopnia doktora. W okresie zatrudnienia w Instytucie Kandydat odbył dwa krótkoterminowe staże naukowe w tym w South Dakota University (w 1995 r.) i w SGGW w Warszawie (w ramach międzynarodowego projektu TEMPUS – EEECP). Tą formę aktywności naukowej można więc uznać za skromną. Kandydat wygłosił autorskie, rzadziej współautorskie referaty m.in. w takich instytucjach naukowych i ośrodkach jak: w Oddziale Lubelskim PAN, AR w Lublinie, Akademii Świętokrzyskiej, Komitecie Nauk

Agronomicznych PAN, na Krajowej Konferencji Zastosowania Satelitarnych Systemów Lokalizacyjnych w Poznaniu oraz w Urzędach Marszałkowskich (w kilku województwach). Łączna liczba tych wystąpień to aż 67. Ponadto Kandydat w samym dorobku wykazał 51 udziałów i wystąpień w międzynarodowych i krajowych warsztatach naukowych, głównie organizowanych przez Instytut (lub przy współudziale Instytutu). Także odrębnie zestawiono Jego udział w wystąpieniach dla jednostek administracji rządowej i samorządowej oraz dla studentów i uczniów szkół rolniczych. Część z tej formy aktywności może być również zaliczana do ocenianej oddzielnie działalności dydaktycznej. Były to m.in. wykłady dla studentów SGGW, wykłady dla pracowników i aktywu starostw i miast, referaty i wystąpienia dla instytucji podległych MRiRW, których łącznie zestawiono 46. Jego aktywność naukowa jednakże o charakterze głównie organizacyjnym obejmuje także udział w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych i warsztatów naukowych. W 15 tych formach organizacji życia naukowego (na ogólną ich liczbę 25), był przewodniczącym komitetu organizacyjnego. Wymienione formy organizacji o charakterze naukowym i popularyzatorskim uznaję za imponujące i godne docenienia.

6. Działalność dydaktyczna oraz pozostałe osiągnięcia

Dr Jan Jadczyzyn jest pracownikiem naukowo-badawczym instytutu branżowego podlegającego MRiRW, a stąd Jego praca zawodowa w dużej mierze, a z oceny wynika, że w przewadze nakierowana jest na badania o charakterze wdrożeniowym i upowszechnieniowym, które mają być przydatne dla gospodarki. Jednakże Kandydat prowadzi również profesjonalną działalność dydaktyczną (od 2006 r.) poprzez prowadzenie zajęć ze studentami studiów podyplomowych „Gleboznawstwo, gleboznawcza klasyfikacja gruntów i kartografia gleb” w IUNiG PIB (z przedmiotu Systemy Informacji Geograficznej). Ponadto od 2020 r. prowadzi również zajęcia na niestacjonarnych studiach podyplomowych „Rolnictwo i ekonomika gospodarstw rolnych ...”, które skierowane są dla absolwentów nierolniczych studiów wyższych. W okresie podlegającym ocenie prowadził również liczne kursy i szkolenia dla rolników, służb doradczych i pracowników otoczenia instytucjonalnego wsi i rolnictwa. Popularyzował także naukę (poza wcześniej wymienionymi formami pracy) poprzez udział w nagrywaniu filmu edukacyjnego (w 2020 r.) oraz udział w kilku

audycjach radiowych w tym udzielenie wywiadów dotyczących różnorodnej problematyki rolniczej.

Jego aktywność organizacyjna i naukowa przejawia się również poprzez członkowskie w licznych stowarzyszeniach i organizacjach naukowych. Należy do International Union of Soil Sciences, Word Association of Soil and Water Conservation oraz Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Towarzystwa Rozwoju Obszarów Wiejskich (członek zarządu) i Polskiego Stowarzyszenia Agroleśnictwa. Jest także członkiem zarządu Komisji Erozji Gleb PTG, członkiem Komisji Genezy, Klasyfikacji i Kartografii Gleb i Komisji Oceny i ich Użytkowania oraz Komisji Erozji Gleb PTG. Aktywnie uczestniczy w różnych pracach eksperckich służących wsparciu administracji rządowej i samorządowej, w tym współpracuje z MRiRW oraz pracuje w zespole Wojewody i Marszałka Woj. Lubelskiego.

Za swą działalność naukową i organizacyjną Kandydat otrzymał w minionych latach 11 nagród i wyróżnień, w tym m.in. nagrody zespołowe Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (6 nagród) oraz nagrody Dyrektora IUNG PIB (w tym I stopnia). Został również odznaczony Srebrną i Złotą odznaką Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego, Odznaką MRiRW „Zasłużony dla rolnictwa” oraz Srebrnym Medalem Za Długoletnia Służbę (w 2008 r.).

7. Ocena końcowa

Ocena całościowa dorobku naukowego, w tym monografii, ogólnej aktywności naukowej, wdrożeniowej i upowszechnieniowej, pracy dydaktycznej i szkoleniowej oraz działalności organizacyjnej upoważnia do stwierdzenia, że dr Jan Jadczyzyn w pełni spełnia wymogi naukowe wynikające z Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym Art. 291.1 (i innych wskazanych we wstępie regulacji prawnych) stawianych osobom ubiegającym się o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Wnioskuje zatem do Rady Naukowej Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB o dalsze procedowanie prowadzące do nadania dr inż. Janowi Jadczyzynowi stopnia doktora habilitowanego w powyżej wskazanej dziedzinie i dyscyplinie naukowej.

Prof. dr hab. Wiesław Musiał